

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

hlos

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
NÁBOŽENSKÝCH OBCÍ A ORGANIZACÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

• ROČNÍK 21
• ČÍSLO 11 - 12
PROSINEC 2003 • DHÚ-L-QI'ĎA 1424

الجماعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse
musulmane de la République Tchèque
Offizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen
in der Tschechischen Republik

Muslim a jeho rodiče

Jedná s nimi s laskavostí a respektem

Jednou z vlastností, kterou se nejzřetelněji správný muslim vyznačuje, je to, že zachází s rodiči laskavým způsobem a s respektem, protože toto je jedno z nejdůležitějších příkazů Koránu a sunny. Je to stále téma v Knize Alláha a sunně Jeho Proroka a každý muslim, který se jimi řídí, musí být vždy charakterizován tímto postojem vůči svým rodičům.

Uvědomuje si jejich postavení a zná své povinnosti vůči nim

Islám pozdvihl status rodičů na úroveň, se kterou se v jiných náboženstvích neseznamujeme. Umístil laskavost a respekt k rodičům na úroveň, která je pouze jeden stupeň níže víry a pravého uctívání Alláha (Vznešeného).

Alláh Vznešený seslal mnoho versů, které posilují poselství, že potěšit rodiče přichází druhé na řadu po potěšení Jeho, a respekt k nim se počítá jako lidská ctnost, která je pouze a krak níže než je víra v Něho.

Uctívej Alláha a nepřidružuj žádné partnery k Němu; a chovej se dobře k rodičům... (Korán 4:36)

A tak je pravý muslim laskavější a uctívější vůči rodičům než ke komukoli jinému na světě.

Korán vykresluje živoucí obraz vysokého postavení rodičů, a ukazuje výborný způsob, jímž by s nimi muslim měl jednat, pokud se jeden nebo oba z nich dožijí vysokého věku a ocitnou se bezmocní, v rozsahu, který byl před zjevením tohoto posledního Alláhova poselství neznámý.

Pán Tvůj rozhodl, abys nikoho kromě Něho neuctíval, a k rodičům dobře se choval. Ať již jeden či oba vedle tebe zestárnou, neřekni jim ani slovo opovržení,

neodbyvej je, ale oslovuj je výrazy uctivými. A z milosrdenství sniž k nim křídla pokory a řekni: "Pane můj! Smiluj se nad nimi tak, jako oni o mě pečovali, když jsem byl malý." (Korán 17:23-24)

Toto je božské přikázání k muslimovi, které je prezentováno formou konečného a nezvratného příkazu: {Tvůj Pán nařídil, abys uctíval pouze Jeho, a abys byl laskavý vůči rodičům.} Tato slova reprezentují silné spojení mezi uctíváním Alláha (Vznešeného) a zacházením s rodiči laskavě a s respektem, takže vyvyšují status rodičů na úroveň, jež nebyla připisována ani moudrým mužům, reformátorům a filozofům.

Tento verš nekončí vykreslením božského obrazu respektu vůči rodičům, ale pokračuje v mobilizaci sil milosrdenství, soucitu a laskavosti v srdcích dětí jemným způsobem, který je naplněn lidskostí: {Pokud jeden nebo oba dosáhnete stáří ve vašem životě.} Když dosáhnou senilního věku a churavosti, jsou pod tvojí péčí, a ty musíš být opatrný, aby sis nepostěžoval nebo se na ně nehněval: {Neříkej jim ani slovo opovržení, ani je neodbyvej.} Musíš si nechat čas na zvo-

lení správných slov, které jim říci, slov, která je učiní milovanými a žádanými: {Ale mluv k nim v úctě.} Tvůj postoj vůči nim by měl být respekt, pokora a poslušnost: {A z milosrdenství skloň k nim křídla pokory.} A modli se za nezapomenutelné radosti, které pro tebe udělali, protože se o tebe starali, když jsi byl malý a slabý: {A řekni: "Pane můj! Smituj se nad nimi tak, jako oni o mě pečovali, když jsem byl malý."} Ve verši jde o metaforu o ptačí samičce, jež sklání láskyplně křídla nad svými mláďaty. Příklad je vhodný dvakrát: 1) když je rodič silný a dítě slabé, je zahrnuto rodičovským citem. Jakmile dítě dospěje a zesílí a slabým se stává rodič, mělo by mu splatit stejnou měrou. 2) Nejen to: musí tak činit s laskavostí a pokorou. Nepřipomíná snad rodičovský cit lásku, již projevuje Alláh všem svým tvorům? Jde o víc, než pouhou vděčnost.

Muslim otevřeného srdce často nalézá další odkazy v Koránu, které zvyšují jeho respekt k rodičům a povzbuzují ho k tomu, aby s nimi zacházel laskavě:

{Uctívejte Alláha a nepřidružujte žádné partnery k Němu; a chovejte se dobře k rodičům, příbuzným, sirotkům, chudým, sousedovi...} (Korán 4:36)

{Uložili jsme člověku být dobrý k rodičům...} (Korán 29:8)

{A uložili jsme člověku laskavost k rodičům jeho, neboť nosila ho matka s nesnáze...} (Korán 31:14)

Kdokoli, kdo se podívá do islámských pramenů vztahujících se k zacházení s rodiči, najde také mnoho *badít-bů*, které posilují odkaz výše zmíněných veršů Koránu a zdůrazňují hodnotu laskavosti a respektu k rodičům, stejně jako varují před neposlušností nebo je-li s nimi z jakéhokoli důvodu špatně zacházeno.

‘Abdulláh ibn Mas‘úd (nechtě je s ním Alláh spokojen) řekl:

"Zeptal jsem se Proroka (nechtě mu Alláh žehná a dá mír): "Který čin je nejvíce Alláhem ceněn?" on řekl: "Laskavost a respekt vůči rodičům." Já jsem se zeptal: "A pak?" On řekl: "Džibád pro Alláha." (Al-Buchárí a Muslim)

Prorok (nechtě mu Alláh žehná a dá mír), který byl velkým učitelem, zařadil laskavost a respekt vůči rodičům mezi

dva z největších činů v Islámu, jimiž jsou modlitba vykonaná včas a *džibád* pro Alláha (Vznešeného). Modlitba je pilířem nebo základem víry, a *džibád* je vrcholem Islámu. Jaký vysoký status Prorok dal rodičům!

Muž přišel k Prorokovi (nechtě mu Alláh žehná a dá mír), aby oznámil svůj úmysl vykonat *bidžru* a *džibád* v naději na dosažení odměny od Alláha. Prorok nespěchal s přijetím jeho slibu, ale zeptal se ho:

"Je některý z tvých rodičů naživu?" Muž řekl: "Ano, oba." Prorok (nechtě mu Alláh žehná a dá mír) se zeptal: "A chceš získat odměnu Alláha?" Muž odpověděl: "Ano". A tak mu laskavý a soucitný Prorok řekl: "Jdi zpět ke svým rodičům a dělej jim společnost tím nejlepším možným způsobem." (Al-Buchárí a Muslim)

"Je některý z tvých rodičů naživu?" Muž řekl: "Ano, oba." Prorok (nechtě mu Alláh žehná a dá mír) se zeptal: "A chceš získat odměnu Alláha?" Muž odpověděl: "Ano". A tak mu laskavý a soucitný Prorok řekl: "Jdi zpět ke svým rodičům a dělej jim společnost tím nejlepším možným způsobem." (Al-Buchárí a Muslim)

Podle zprávy uváděné jak al-Buchárím tak Muslimem, přišel muž a žádal Proroka (nechtě mu Alláh žehná a dá mír) o svolení k účasti na obraně země. On se ho zeptal: *"Jsou tvoji rodiče naživu?" On řekl: "Ano", tak mu Prorok řekl: "Tak konej džibád tím, že se o ně budeš starat."*

Během přípravy armády nezapomněl Prorok (nechtě mu Alláh žehná a dá mír) na slabost rodičů a jejich nároky na děti, takže vlídně odrazoval tyto dobrovolníky a připomínal jim, aby se starali o rodiče, navzdory faktu, že v tu dobu potřeboval veškerou sílu, kterou mohl získat na nadcházející *džibád*. To proto, že porozuměl důležitosti úcty a laskavého zacházení s rodiči a znal jejich postavení v obecném rámci Islámu, který nastínil Alláh (Vznešený) pro blaho a štěstí lidstva.

Když si matka Sa‘da ibn Abí Waqqáse stěžovala na to, že její syn přistoupil k Islámu, řekla mu: "Vzdej se Islámu, nebo budu hladovět, dokud nezemřu. Pak budeš cítit stud před Araby, protože budou říkat: "On zabil svoji matku." Sa‘d jí řekl: "Měla bys při Alláhovi (Vznešeném) vědět, že i kdybys měla tisíc duší, a ony by opustily tvoje tělo

jedna po druhé, já bych se Islámu nikdy nevzdal." Pak Alláh (Vznešený) seslal verš (*ája*), který Prorok (nechtě mu Alláh žehná a dá mír) recitoval muslimům, ve kterém byl Sa‘d kárán za hrubou odpověď matce:

{Však nutí-li tě usilovně, abys k uctívání Mě přidružoval něco, o čem nemáš nejmenší znalosti, pak je neposlouchej, přesto jím v tomto životě čiň společnost s laskavostí a s uznáním}. (Korán 31:15)

Příběh oddaného věřícího Džuraje, o kterém vyprávěl Prorok, je živou ilustrací důležitosti respektu k rodičům a poslušnosti. Jednoho dne ho matka volala, když se modlil, a on se v duchu zeptal: "Můj Pane, moje matka nebo moje modlitba?" Vybral si pokračovat v modlitbě, než odpovědět matce. Ona ho volala podruhé, ale on se stále modlil a neodpovídal jí. Pak ho zavolala potřetí, a když neodpovídal, modlila se k Alláhovi (Vznešenému), aby ho nenechával zemřít, dokud syn neuvidí tvář prostitutky.

V tom místě žila prostitutka, která spáchala cizoložství s pastýřem a otěhotněla. Když si uvědomila, že čeká dítě, pastýř jí řekl: "Až se tě budou ptát na jeho otce, řekni, že je to Džuraj, ten oddaný věřící." To také udělala, a proto lidé zničili místo, kde se dříve modlival. Vládce ho poslal k potrestání na veřejné náměstí a cestou si Džuraj vzpomněl na matčinu modlitbu a usmál se. Když byl předveden, požádal o svolení pomodlit se dva cykly modlitby (*rak‘a*), pak požádal, aby mu bylo předvedeno dítě a zašeptal mu do ucha: "Kdo je tvůj otec?" Dítě řeklo: "Můj otec je ten a ten, pastýř." (toto dítě bylo jedním ze tří, kterým Alláh dovolil promluvit ještě v kolébce - pozn. aut.) Lidé volali "*Lá iláha illa Alláh!*" a "*Alláhu akbar!*" Pak řekli Džurajovi: "Znovu postavíme tvoji modlitebnu ze zlata a stříbra." On řekl: "Ne, jen ji přestavte jak byla, cihlami a maltou."

Pokud jde o tento příběh, který byl uváděn al-Buchárím, Prorok (nechtě mu

Alláh žehná a dá mír) řekl: "Pokud by *Džuraj* dosáhl pravého vědění, byl by věděl, že odpovědět matce je důležitější než pokračovat v modlitbě." Takže znalci právní vědy (*fugabá*) určili, že pokud člověk provádí nepovinnou modlitbu (*náfila*) a rodič ho zavolá, je povinen zanechat modlení a odpovědět mu.

Má k nim úctu a je laskavý, dokonce i když nejsou muslimové

Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) povznesl své učení k novému vrcholu, když radil svým následovníkům, aby zacházeli s rodiči laskavě a s respektem, i když byli jiného vyznání než Islámu. To je zřejmé z *hadíth*, který předala Asmá bint Abú Bakr as-Siddíq (necht je s ní Alláh spokojen), která řekla: "Moje matka ke mně přišla a v té době byla *mušrik* (polyteista). Zeptala jsem se Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír): "Moje matka ke mně přišla a potřebuje moji pomoc, měla bych jí tedy pomoci?" On řekl: "Ano, buď jí k dispozici a pomoz jí." (Al-Buchárí a Muslim)

Opravdový muslim, který rozumí významu tohoto koránského pokynu a učení Proroka, se nemůže chovat k rodičům jinak než vždy nejlaskavěji a nejlépe ze všech lidí. Toto je praxe *sabá'bú* (spo-

se svým pánem." Ibn Sírín (necht je s ním Alláh spokojen) mluvil s matkou měkkým hlasem, jako by byl nemocný, a to z úcty k ní.

Zvláště odmítá být k nim neposlušný

Pokud necháme příkázání zacházet s rodiči laskavě a s respektem, a podíváme se, co říká Islám na neposlušnost vůči rodičům, najdeme učení, která mají za cíl, aby si neposlušné dítě uvědomilo svoji chybu. Neposlušnost vůči rodičům je přirovnávána k *širk* (přidružování k Alláhu), stejně jako zacházení laskavě a s respektem je spojeno s vírou v Alláha. Neposlušnost vůči rodičům je špatnost, jež se pravý muslim bojí spáchat, protože zmenší jeho odměnu a je ve skutečnosti pokládána za jeden z nejhorších hříchů.

Abú Bakrah Nufay ibn al-Hárith řekl:

"Posel Alláha (necht mu Alláh žehná a dá mír) se nás třikrát ptal: "Měl bych vám říci ten největší hřích?" My jsme řekli: "Ano, Posle Alláha." On řekl:

"Spojování partnerů s Alláhem (Vznešeným) a neposlušnost vůči rodičům." (Al-Buchárí a Muslim)

aby vyslovil svůj záměr a slíbil účast na *džibádu*, Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) se ho zeptal: "Je některý z tvých rodičů naživu?" To znamená, že muslim má povinnost zacházet s oběma rodiči stejně dobře. Podobně, Asmě bylo nařízeno, aby udržovala s matkou, která byla polyteista, kontakt a pomohla jí.

Jiný *hadíth* hovoří o muži, který přišel k Prorokovi (necht mu Alláh žehná a dá mír) a zeptal se ho:

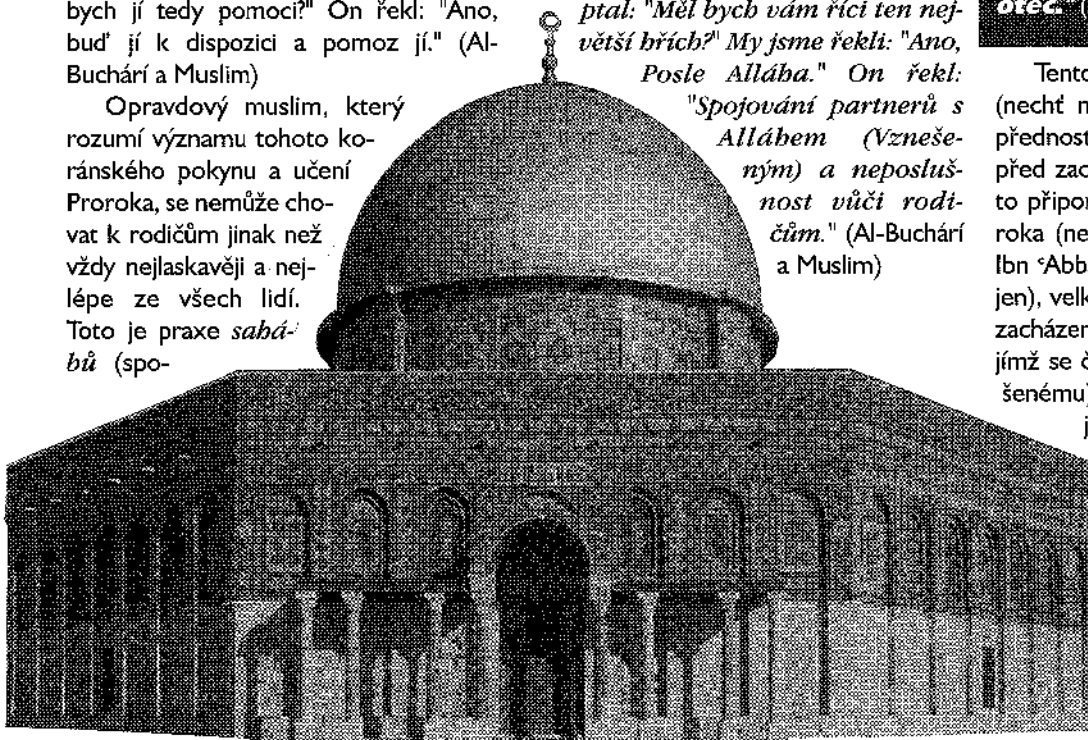
"Ó Posle Alláha, kdo mezi lidmi si nejvíce zaslouhuje mé dobré zacházení?" Prorok řekl: "Tvá matka." Muž se zeptal: "A pak?" Prorok odpověděl: "Tvá matka." Muž se dále zeptal: "A kdo potom?" Prorok řekl: "Pak tvá matka." Když se muž znovu zeptal: "A kdo potom?" Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) odpověděl: "Potom tvůj otec." (Al-Buchárí a Muslim)

Tento *hadíth* potvrzuje, že Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) dal přednost laskavému zacházení s matkou před zacházením s otcem, a *sabá'bové* to připomínali muslimům po smrti Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír). Ibn 'Abbás (necht je s ním Alláh spokojen), velký učenec této *ummy*, pokládal zacházení s matkou za nejlepší skutek, jímž se člověk přiblíží k Alláhovi (Vznešenému). Muž k němu přišel a řekl: "Ptal jsem se na ženinu ruku, a ona mne odmítla, někdo jiný ji požádal, a ona to přijala a vzala si ho. Žárlil jsem a zabil ji. Bude moje pokání přijato?" Ibn 'Abbás se zeptal: "Je tvoje matka stále naživu?" On řekl: "Ne." Tak mu na to řekl: "Kaj se k Alláhovi (Vznešenému) a udělej co můžeš, aby ses k němu dostal blíže."

'Ata ibn Yassar, který vyprávěl tuto zprávu od Ibn 'Abbáse, řekl: "Šel jsem a zeptal jsem se Ibn 'Abbáse: "Proč jsi se ho ptal, zda je jeho matka stále naživu?" On řekl: "Protože neznám jiný čin, který přivádí lidi blíže k Alláhovi (Vznešenému), než laskavé zacházení a respekt vůči matce." (uváděno al-Buchárím v *Al-Adab al-Mufrad*)

Nejprve je na řadě jeho matka, poté jeho otec

Abychom se vyhnuli nerovnováze, jako např. když dítě zachází s jedním rodičem hezky na úkor druhého, islámské učení týkající se vztahu k rodičům zachází individuálně s matkou a otcem. Jak jsme již viděli, když přišel muž,

lečníků Proroka) a těch, kteří je věrně následovali. Jeden muž se zeptal Sa'ída ibn al-Musajjaba (necht je s ním Alláh spokojen): "Rozuměl jsem každému verši o laskavosti a respektu k rodičům, kromě fráze {ale oslovuj je výrazy uctivými}. Jak je mám oslovovat výrazy uctivými?" Sa'íd odpověděl: "To znamená, že bys s nimi měl jednat jako sluha

Imám al-Buchárí otevírá knihu *Al-Adab al-Mufrad* kapitolou o respektu a laskavosti vůči rodičům, ve které uvádí i sekci o dobrém zacházení s otcem, v souladu s učením Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír).

Korán evokuje pocity lásky a respektu v srdci dítěte a posiluje ho v dobrém zacházení s rodiči. Odkazuje se na matku, které je dáována přednost kvůli těhotenství, kojení, bolestem a těžkostem, kterými během těchto fází trpí, v tom nejněžnějším a nejsoucinnějším smyslu. Rozpoznávána je její vznešená obět a velká něha a péče:

{Uložili jsme člověku laskavost k rodičům jeho, neboť nosila ho matka s nesením a po dvou letech ho odstavila: Slyšte příkaz "Bud' vděčný Mně i svým rodičům: u Mne je cíl tvůj konečný."} (Korán 31:14)

Jaké nádherné učení! Jaké lidské, soucinné pokyny: "Bud' vděčný Mně i svým rodičům." Projevy vděku rodičům za to, co udělali pro své dítě, přichází na řadu po vděku Alláhovi (Vznešenému), a jsou jedním s nejsprávnějších činů. Jaký vysoký status Islám připisuje rodičům!

Pak si dítě vydobude postavení ve světě a zbohatne a jeho žena a děti ho od péče o rodiče odvádějí. Zapomíná, kolik na něj vydal otec, a nevydává na něj, a proto si vyslouží hněv Alláha. Ale skutečný muslim není takový, protože si je stále vědom moudrého učení Islámu a reaguje na slova Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír): "Ty a tvoje bohatství jste pro tvého otce."

Pravý muslim je dojat těmito učením Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír) a jeho srdce je naplněno láskou, respektem a laskavostí vůči rodičům. Tak je chráněn před hříchem neposlušnosti, a bude takovým, jakým chtěl Prorok Islámu, aby byl: on i jeho bohatství budou náležet jeho otci.

Chová se dobře k přátelům svých rodičů

Islám učí muslimy, aby jednali se svými rodiči s vlídností a úctou, ale také jim nařizuje prokazovat úctu těm, které jejich rodiče mají rádi.

Ibn 'Umar (necht je s ním Alláh spo-

kojen) zaznamenal, že Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl:

"Nejvyšší typ dobra (birr) je v tom, že člověk by měl zůstat v kontaktu s přítelem svého otce a respektovat ho." V jiné zprávě uvádí:

"Jeden z nejlepších druhů dobra (birr) je v tom, že člověk by měl zůstat v kontaktu s přítelem svého otce a respektovat ho, i když jeho otec již odešel." (Muslim)

'Abdulláh ibn 'Umar (necht je s ním Alláh spokojen) potkal přítele svého otce 'Umara (necht je s ním Alláh spokojen) a přerušil svou cestu, aby mu prokázal dobré chování a projevil mu úctu. Někteří lidé, kteří byli s ním, říkali: "Copak nestačí, že jsi mu dal dva dirhamy jako almužnu?" Ibn 'Umar řekl: "Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Bud' te ve styku s přítelem svého otce a netrhejte pouta s ním, nebo Alláh (Vznešený) ubasí vaše světlo." (Muslim)

Muž se zeptal Proroka (necht mu Alláh žehná a dá mír): "Ó Posle Alláha, existuje nějaký dobrý laskavý čin, který mohu udělat pro rodiče, poté co zemřeli?" On odpověděl:

"Ano, jsou zde čtyři věci: modlit se a prosit za odpuštění pro ně, splnit jejich sliby, respektovat jejich přátele a udržovat kontakt s příbuznými, protože jiné kromě nich nemá." (Uváděno al-Buchárím v Al-Adab al-Mufrad)

Nejvyšší forma lásky, věrnosti a respektu, kterou může projevit dítě rodičům, je udržovat styk s jejich přáteli, jak během jejich života, tak po jejich smrti. Pravý muslim vždy posiluje vztahy přátelství s těmi, koho milovali jeho rodiče. Stará se o rodiče dokonce i po jejich smrti, takže nikdy nezapomíná na tyto staré přátele a udržuje vztahy s přáteli uctívanými jeho rodiči. Ušlechtilé lidské city a věrné přátelství dodávají životu krásu a radost - a toto vše záleží na přítomnosti pravých muslimů na tomto světě.

Na západě dítě většinou opustí rodiče, když dosáhne věku zralosti a přetrhne rodinná pouta, velmi často se s rodiči nestýká ani nedává najevo soucit nebo své city vůči otci nebo matce. Jde si vlastní cestou, zřídka se ohlížejíc s láskou a respektem na ty, kdo tolik obětovali a nyní zažívají nejtěžší období v životě, poté co dali ty nejlepší dny svým dětem, které s životem začínaly.

Žádný jiný systém života se zcela jistě nevyrovná jedinečnému způsobu, kterým Islám utváří lidi a pěstuje v nich lidskost.

Jak k nim projevuje laskavost a úctu?

Muslim, který byl vychován Islámem, je opravdový člověk, který je k rodičům laskavý. Prokazuje jim úctu, vstane, když vejdou do pokoje, kde on sedí, políbí jim ruce, sníží hlas ze zdvořilosti, když s nimi mluví, je k nim pokorný a mluví s nimi jemně, nevyпустí z úst zraňující slova a nikdy se k nim nechová bez respektu, za žádných okolností. V tom všem poslouchá příkazu Alláha (Vznešeného):

{Pán Tvůj rozhodl, abys nikoho kromě Něho neuctíval, a k rodičům dobře se choval. Ať již jeden či oba vedle tebe zestárnou, neřekni jim ani slovo opovržení, neodbyvej je, ale oslovuj je výrazy uctivými. A z milosrdenství sniž k nim křídla pokory a řekni: "Pane můj! Smiluj se nad nimi tak, jako oni o mě pečovali, když jsem byl malý."} (Korán 17:23-24)

Pokud se rodiče nějakým způsobem odchylují od pravého Islámu, svědomitý muslim by v tomto případě s nimi měl zacházet vlídně, aby je vyvedl z jejich omylu. Neměl by je tvrdě kritizovat, ale měl by se snažit přesvědčit je nezvratným důkazem, jasnou logikou a moudrými slovy, snad se obrátí na pravdu, ve kterou věří on.

Moudrý muslim nezapomíná, že se od něj očekává dobré chování vůči nim, dokonce i když jsou polyteisté (*mušrikún*). I když si je vědom, že širk je největší z hříchů, stále plní svou povinnost, následující příkazu Alláha:

{Uložili jsme člověku laskavost k rodičům jeho, neboť nosila ho matka s nesením a po dvou letech ho odstavila: Slyšte příkaz "Bud' vděčný Mně i svým rodičům: u Mne je cíl tvůj konečný." Však nutí-li tě usilovně, abys k uctívání Mě přidružoval něco, o čem nemáš

nejmenší znalosti, pak je neposlušce, přesto jim v tomto životě čin společnost s laskavostí a s uznáním a následuj cestu těch, kteří se ke Mě v lásce obrátili: ke Mně se nakonec všichni navrátíte a Já vám řeknu pravdu a význam toho, co jste konali.} (Korán 31:14-15)

Rodiče jsou nejbližšími a nejmilovanějšími bližními, ale pouto s nimi, ačkoli je ceněno velmi vysoko, vždy přichází jako druhé po 'aqida (pravé víře). Pokud jsou rodiče *mušrikún* a chtějí, aby se k nim dítě přidalo v jejich přidružení k Alláhovi, nesmí je v tom poslechnout, protože muslim nesmí poslouchat přítele v neposlušnosti ke Stvořiteli. Požadavky víry mají přednost nad všemi lidskými vztahy. Dítě je nicméně stále povinno zacházet s rodiči s laskavostí a respektem, a starat se o ně.

Opravdový muslim tudíž jedná s rodiči s laskavostí a respektem za všech okolností, dělá vše, co je činí šťastnými, v rámci omezení stanovených Alláhem. Nešetří úsilím v projevení cti a úcty, dává k dispozici tu nejlepší potravu, ošacení a bydlení, jaké si může dovolit, vhodné vzhledem k sociálnímu postavení i prostředí, a islámskému standardu. Především by s nimi měl mluvit laskavě, s příjemným a usměvavým obličejem a prokazovat lásku, něhu, víru a vděk vůči těm, kteří si

nejvíce toto dobré zacházení zasluhují: jeho rodičům.

Respekt a povinnost pravého muslima vůči rodičům existuje dokonce v době po jejich smrti: měl by dát peníze na dobročinnost jejich jménem a často se za ně modlit, jak říká Alláh (Vznešený):

{A z laskavosti sniž k nim křídla pokory a řekni: "Pane můj! Smiluj se nad nimi tak, jako oni o mě pečovali v dětství."} (Korán 17:24)

Toto je povaha islámského učení týkajícího se respektu a laskavosti vůči rodičům, a povaha svědomitého muslima, který se jimi řídí. Ale následují dnes muslimové toto učení po převzetí materialismu, zaslepeni světem moderní civilizace? Dnes je náš hlavní zájem soustředěn na ženy a děti, ne na rodiče. Starost o rodiče přichází až po zájmu o ženu a děti, a rodičům se jí dokonce nemusí dostávat, pokud jejich děti nepatří mezi ty, kteří mají smysl pro povinnost a hluboké uvědomění si Alláha (*taqwa*).

Moderní západní sociální struktury, které zachvátily mysl muslimů, neobsahují laskavost a respekt vůči rodičům,

starost o ně ve vysokém věku a jejich ochranu a péči ve stáří. To může vést člověka, který je přesvědčen o západních myšlenkách, myslet jen na ženu a děti a zřídka si najde čas ohlédnout se zpět s láskou a laskavostí ve vděku ke generaci, která přišla dříve, která byla vzhůru tolik nocí, aby se o něj starala a strávila tolik času výchovou a přípravou pro život. Když myslí na pohodlný domov, pěkné šaty, dobré jídlo a cesty, myslí na ně v rámci poskytování prostředků jeho ženě a dětem, těžko pomyslí na dělení se s rodiči, kteří nejvíce potřebují přijímat z rukou jejich milovaného syna.

Jednat s rodiči s laskavostí a respektem, být k nim velkorysý, zdvořilý a usměvavý. To je základní postoj muslima. Muslimové by nikdy neměli tento postoj opustit a nezáleží na tom, jak se jejich život zkomplikuje nebo jak se vyvíjí nebo kolik importovaných zvyků přijali. Tento postoj je jen tím, jenž je ochrání od tvrdosti a sobectví, a vrátí je k jejich původnímu charakteru, lidskosti a věrnosti, aby se vyhnuli klesnutí do hlubin sobectví a nevděku, jako to učinili jiní. **A především, tento postoj otevře dveře do Ráje.**

Vybráno z knihy Dr. M. A. Al-Hasbaniho "Ideální muslim"

Drogy a kouření

(z pátečních kázání)

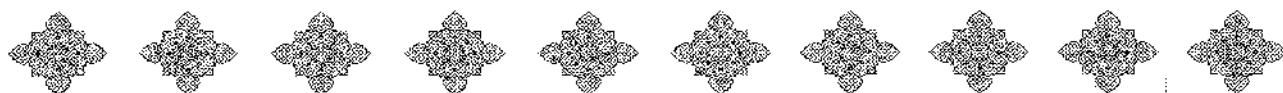
Bismilláhirrahmánirrahím,

Chvála Alláhu, jen Jeho uctíváme a jen Jeho o pomoc a o vedení správnou cestou žádáme. Dosvědčuji, že není boha kromě Alláha, jediného, který nemá společníka, a dosvědčuji, že Muhammad (salla-lláhu 'alajhi wa sallam) je Jeho služebník a posel, vždy pravdomluvný a důvěryhodný. Necht' Alláh žehná jemu, jeho rodině a těm, kdož ho následují až do Soudného dne.

Připomínejme si Alláha co nejvíce, dodržujme modlitbu a další pilíře Islámu a snažme se jít po přímé a správné cestě.

Bratři a sestry v Islámu,

v posledních dvou kázáních jsme hovořili o alkoholu

lu. Drogy mají s alkoholem mnoho společného. V tom, co dokáží mezi jednotlivci, v rodinách i v celé společnosti. A charakterizuje je to, co řekl náš Prorok (nechť mu Alláh žehná a dá mír): "Vše, co způsobuje opilost, je *chamr*. A každý *chamr* je zakázáný." To, co nazývá Alláh v Koránu výrazem *chamr*, zahrnuje v širším slova smyslu i drogy. A drogy mohou mít ještě mnohem horší a více ničivý vliv na člověka a na společnost než alkohol. Nikdo nemůže nevidět stopy, které drogy zanechávají ve společnosti. Jak se popisují na zdraví, vztazích i na finanční situaci lidí, kteří je berou. Někdo by mohl říci, že malé množství nemusí způsobit opilost, že někdo může mít dost peněz, že zdraví někoho je pevné a odolá drogám, že si je někdo chce jen vyzkoušet. Ale nestačí nám, muslimům, že je Alláh zakázal?

Alláh říká ve významu: **"Já zapíši dobré ... těm, kdož následují Posla, ... který jim přikazuje vhodné a zakazuje zavrženíhodné, který jim dovoluje pokrmy výtečné a zakazuje jim škodlivé ..."** (7:157). A Alláh nám nezakázal nic jiného, jen to, co kazí čistotu

a průzračnost člověka a lidské společnosti. V očích každého jsou drogy velmi škodlivé. Lidé za ně vydají mnoho peněz, škodí lidskému zdraví, ničí vztahy mezi jednotlivci, a dokonce vedou i ke smrti. Závislost na drogách je ničivější. Ten, kdo je bere, nepřichází jen o peníze a o zdraví, ale je schopen za malé množství této látky prodat vše, i své rodiče nebo děti. Alláh říká: **"... marnotratní jsou bratři satanovi a satan byl vůči Pánu svému nevěděčným."** (17:27). Víme, že satana čekal pád za to, že byl Alláhovi nevěděčný. A nevěděční jsou i ti, kdo zneužívají Alláhových darů.

Také náš Prorok (nechť mu Alláh žehná a dá mír) v jednom svém výroku zakazuje prázdné tlachání, přílišné (a zbytečné) dotazování a marnotratnost (zbytečné plýtvání). Výklad verše z Koránu i tohoto výroku se vztahuje i na věci povolené, a na ty lidi, kteří s nimi plýtvají. Jak by tedy věc teprve vypadala, kdybychom hovořili o drogách, alkoholu - a také o kouření?

I kouření totiž patří podle názoru islámských vědců k věcem zakázaným. A to hned z několika důvodů.

Za prvé je to věc, která člověku škodí. A již jsme tu citovali verš z Koránu, že Prorok (nechť mu Alláh žehná a dá mír) zakazuje škodlivé. Míst, kde se kouřit nesmí nebo nemá je stále víc. Vidíme z toho, že kouření je v mnoha směrech nežádoucí.

Za druhé, asi bychom nenašli dva lidi, kteří by byli ve sporu o tom, že kouření ničí zdraví. Z jakého důvodu kuřák škodí svému organismu? I kdyby měl svobodu jakkoliv uškodit svému zdraví, co za hřích mají na svědomí jeho děti, manželka a ostatní kolem něho? Prorok Muhammad (nechť mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Žádná škodlivost a žádné škození." Také říkal: "Andělé nesnášejí to, co potomstvo Adama nesnáší."

Za třetí je kouření ztráta peněz, které by se měly využít jinde. Vždyť nemáme přespříliš utrácet ani za věci, které jsou povolené. Alláh řekl ve významu: **"Synové Adamovi! Odívejte se do šatů ozdobných v modlitebně každé! Jezte a pijte, avšak nepřehánějte, vždyť On nemiluje ty, kdož přehánějí!"** (7:31).

Za čtvrté - manželkám ubližuje to, když jejich manžel kouří. To vychází z reálných faktů, že kouření často ničí jejich vztahy a lásku. Snažme se také dávat dobrý vzor svým dětem.

Bratři a sestry v Islámu, nezapomeňte na to, že Alláh nám povolil, co je pro nás dobré a zakázal, co je pro nás špatné. Nepřehánějme v dotazování, proč. Alláh

říká: **Rci: "Kdo zakázal šaty ozdobné, jež Alláh seslal služebníkům Svým podobně jako výtečné věci pro obživu?" Odpověz: "To to je dáno na dobu života pozemského těm, kdož uvěřili, a bude to pro ně čisté v Den zmrtvýchvstání." A takto My činíme srozumitelnými znamení pro lid vědoucí.**

Rci: "Pán můj věru zakázal jen necudnosti veřejné i tajné, hřích a bezprávnou svévoli; a dále, abyste přidružovali k Alláhovi to, k čemu On neseslal oprávnění, a mluvili o Alláhovi to, o čem nemáte ponětí." (7:32-33).

*Z pátečního kázání v mešitě
v Praze, 28. 1. 2002
(11. dzú-l-q'ada 1422)*

Al-Witr (doslovný překlad slova "Witr" je "lichý") je modlitba, kterou nás Prorok (necht' mu Alláh žebná a dá mu mír) vykonával pravidelně nejen doma, ale i když byl na cestách. Prorok (mír s ním) nabádal muslimy, aby ji též vykonávali a vysoce hodnotil její význam. Podle ověřené tradice Prorokův bratranec Ali (necht' je s ním Alláh spokojen) řekl: "Al-Witr nepatří k modlitbám, které jste povinni vykonávat, ale Prorok (necht' mu Alláh žebná a dá mu mír) se (vždy) modlil al-Witr." Také řekl: "O vlastníci Koránu (tj. muslimové) modlete se al-Witr. Věřu, že Alláh je Witr (tj. Alláh je Jeden Jediný, který nemá pár), má rád al-Witr (tj. má rád ty, kteří konají modlitbu al-Witr) a dává za její konání velkou odměnu."

Kdy je čas pro modlitbu al-Witr? Islámští učenci se shodují v tom, že čas modlitby al-Witr začíná po vykonání večerní modlitby (al-'Išá) a trvá až do úsvitu, tedy do času pro ranní modlitbu (al-Fadžr).

Počet cyklů (raka'at): Podle tradice se Prorok Muhammad (necht' mu Alláh žebná a dá mu mír) modlil modlitbu al-Witr, která měla třináct, devět, sedm, pět, tři nebo jen jeden cyklus.

Jak se al-Witr modlí? Po takbíru (tj. úvodním "Alláhu akbar") a odrecitování al-Fátihy, může modlíci odrecitovat kteroukoliv krátkou súru z Koránu. Je však nejlepší, když se modlí al-Witr, která se skládá ze tří cyklů, přičemž v prvním zarecituje po al-Fátize súru č. 87 (al-A'lá), v druhém cyklu súru č. 109 (al-Káfirún) a ve třetím cyklu súry č. 112 (al-Ichlás), 113 (al-Falaq) a 114 (an-Nás).

Al-qunút je prosba (du'á), která se vyslovuje v posledním cyklu modlitby al-Witr, po návratu těla z předklonu (rukú) do vzpřímené polohy (qijám). Je sunna (tj. patří k Prorokově tradici), aby modlíci se během qunútu zdvihl obě ruce přibližně do výšky hrudi s dlaněmi směřujícími vzhůru na znamení prosby. Slova prosby al-qunút mohou být například: "Alláhumma hdi ní fí man hadajt, wa 'áfí ní fí

řil. Ochráň mne před zlem, které dokážeš ovládnout. Věřu, že (jen) Ty jsi tím, kdo vše ovládá a řídí a kdo není ovládán. Věřu, že není potupy pro toho, koho jsi vzal pod Svou ochranu a není slávy a chvály pro toho, kdo si Tě zneprátelel. Buď pochválený a velebený, Pane náš!"

Je sunna, aby modlíci se hned po ukončení své modlitby (tedy po proneseení závěrečného as-salámu alykum) řekl: "Subhána-l-maliki-l-quddús - tj. "Chvála Vládcí Svatému" třikrát s tím, že během třetího opakování zvýší svůj hlas a dodá: "Rabbi-l-maláikati wa-r-rúh," tj. "Pánu andělů a Ducha (tj. archanděla Gabriela, prostřednictvím kterého byl Proroku Muhammadovi zjevený Korán)".

Je také sunna, aby modlíci se hned po skončení každé své modlitby třikrát

Modlitba al-Witr

man 'áfajt, wa tawallaní fí man tawallajt, wa báriq lí fí má a'tajt, wa qiní šarra má qadajt, fa innaka taqdí wa lá juqdá 'alajk, wa innahu lá jadhillu man wálajt, wa lá ja'izzu man 'ádajt, tabárakta Rabbaná wa ta'álajt," což v překladu do češtiny znamená: "Ó můj Bože, veď mě (po správné cestě) s těmi, které Jsi (na správnou cestu) uvedl, odpusť mi tak, jako jsi odpustil těm, kterým jsi odpustil, ochraňuj mne tak, jako ochraňuješ ty, které ochraňuješ, a požehnej mi tím, čím jsi mne obda-

řekl: "Astaghfiru-lláh", tj. prosím Alláha za odpuštění, a potom dodal: "Alláhumma anta s-salámu wa minka s-salám. Tabárakta jádha-l-džaláli wa l-ikrám." Což v překladu znamená: "Ó můj Bože, Ty jsi mír a vše, co je od Tebe, je mír. Buď požehnaný, Pane náš, co jsi Osvícený a ze všech Nejvznešenější."

Modlitbu al-Witr je možné se modlit jen jednou za den a jen v určeném čase.

Zdroj: www.moslim.sk

Zpráva o činnosti Ústředí a organizací

Hlavní událostí tříprůběžných měsíců byl bezpochyby postní měsíc ramadán 1424 H., který připadá na období od 27. 10. do 24. 11. 2003 a trval tedy 29 dnů. V hlavních Islámských centrech v Praze a v Brně probíhal obvyklý program. Bylo připraveno každodenní společné přerušeni půstu, kterého se účastnilo v průměru 80 - 100 věřících v každé z obou měst. Večer probíhala nepovinná modlitba tarawih, posledních 10 dnů ramadánu mnoho muslimů využilo možnosti setrvat v mešitě (tiki-ka), konaly se doprovodné přednášky. V pražské mešitě probíhaly přednášky zaměřené na téma půstu a ramadán, a to každou sobotu. Itam mešity uspořádal soutěž v recitaci Koránu ve čtyřech kategoriích (značící deseti, pěti, tři a jednoho džuzu (z paměti)), a také soutěž ve znalosti věrouky, historie a významných osobností, jejíž výherce získal hlavní cenu - cestu na letošní Velkou pouť do Mekky. Společné přerušeni půstu probíhalo i v některých dalších modlitebnách v jiných městech České republiky. Povinný poplatek "zakátu" (Fitr), který byl letos u nás stanoven na 80,- Kč za osobu, rozdělovala obě naše Islámská centra jako každý rok mezi potřebné muslimy před svátkem Id al-Fitr. Svátek přerušeni půstu "Id al-Fitr" jsme v Islámských centrech společně oslavili svátečními bohoslužbami dne 25. 11. 2003. Následující den oslava pokračovala společným obědem a kulturním programem. V Brněnské mešitě byla v sobotu 29. 11. uspořádána oslava, které se účastnily jen děti a byly pro ně připraveny hry, dárky i sladkosti.

Pražská Islámská nadace zaslala pro ČTK tiskovou zprávu o začínajícím ramadánu, jeho zásadách a významu. Tématu mus-

linského půstu se týkal i rozhovor, který jsme poskytli křesťanskému týdeníku Českého rozhlasu, vysílanému 1. 11., živý rozhovor v televizi Nova 4. 11. i rozhovor pro časopis Instinkt. Před koncem ramadánu jsme poskytli servisu ČTK informace o svátku a způsobu jeho oslav.

Dne 10. 10. navštívila Brněnskou mešitu škola ze Zlína (35 studentů), dne 13. 10. škola z Brna (30 studentů) a 15. 10. to bylo 9 studentů ze stavební fakulty.

Ing. Muneeb Hassan a dr. Vladimír Sánka se za Ústředí zúčastnili setkání zástupců světových náboženství, které se konalo 19. 10. 2003 ve smetanové síni Obecního domu v Praze v rámci konference Forum 2000 a na kterém promluvil Vladav Havel, Mustafa Cerić z Bosny, Hassan Jalal z Jordánska, Dalajlama, Tomáš Halík, rabínka Julia Neuberger a biskupka Jana Šilerová.

V pátek 31. 10. navštívila pražskou mešitu velká skupina studentů z několika pražských vysokých škol. Byli přítomni páteční bohoslužbě a poté se konala beseda. Dne 5. 11. byla v Hradci Králové přehlídka různých kultur, na které jsme se zúčastnili prezentací souboru plakátů "Objevte Islám" a rozdávali jsme informační materiály návštěvníkům, kteří přicházeli především z místních škol. Dne 19. 11. jsme měli dvě přednášky pro žáky na škole v Praze 8 - Ďáblicích.

Dne 27. 11. Vladimír Sánka a Jalal Atassi prezentovali vybraná témata islámského života a věrouky na konferenci organizace Lupa, konané v Hradci Králové. Dne 27. 11. přednášeli na Pedagogické fakultě UP v Olomouci o základech Islámu a některých kulturních odlišnostech asi 180ti studentům a pedagogům. Dne 29. 11.

měl Jalal Atassi přednášku ve Slapanicích u Brna ve Středisku pro další vzdělávání učitelů při Masarykově univerzitě v Brně. Dne 1. 12. jsme vystoupili v Dobrém ránu na ČT1 v rozhovoru o toleranci a vztahu naší společnosti k muslimské komunitě. Dne 3. 12. jsme měli tři přednášky o základech Islámu na ZŠ v Mariánských Lázních. V listopadu a prosinci jsme vykonali tři přednášky na středním učilišti polygrafickém v Praze 10 a jednu na gymnáziu v Ohradní ulici. Dne 15. 12. navštívili Brněnskou mešitu žáci jedné školy z Olomouce.

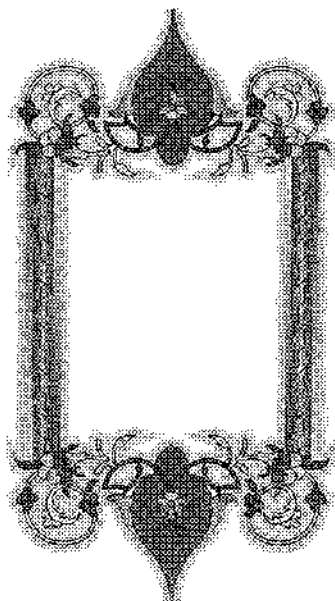
Zástupci Islámské nadace v Praze pokračovali v častých návštěvách uprchlických táborů - tentokrát v Bělé pod Bezdězem, Stráži pod Ralskem, Kostelci nad Orlicí, Červeném Újezdě a Zastávce u Brna.

Dne 11. 12. měl dr. Vladimír Sánka vystoupení na téma "Mezináboženský dialog z islámské perspektivy" na setkání pořádaném pražskou pobočkou Mezinárodní organizace pro mír ve světě a 15. 12. měl přednášku s názvem "Islám a skularizace" na konferenci v Náprstkově muzeu, na které vystoupili i zástupce Židovské obce Karol Sidon a za křesťanství kněz Miloš Rejchrt. V. Sánka poskytl 19. 12. rozhovor pro anglické vysílání Českého rozhlasu 7 a dne 23. 12. vystoupil v nočním živém pořadu Radiožurnálu "Nad věci".

Ve dnech 26 - 29. 12. 2003 proběhl zimní tábor muslimů, v pořadí již čtrnáctý, tentokrát v Olomouci. Nasným tématem setkání bylo téma "Důstojnost v Islámu". Celé tři dny byly vyplněny velmi hodnotnými přednáškami a diskusemi, za což vděčíme přednášejícímu Salman Soltanovi z Islámské university ze Spojených států.

Ústředí muslimských náboženských obcí a organizací zakoupilo na třebečském hřbitově pozemek pro pohřbívání zemřelých muslimů. Náklady spojené s pohřbem musí uhradit pozůstalí (převoz, úpravu, pronájem místa apod.). Nutno pohřbívát v rakvi.

Stanovení termínu pohřbu - telefonicky na správu hřbitova: tel.: 568 821 057 paní Pátková, Vejdovská

V Praze dne 30. 12. 2003
6. džú-l-qi-da 1424
Majitel a vydavatel:
Al Ittihad Al Islami
Ústředí MNOO v České republice
Redakční rada
RNDr. Vladimír Sánka,
ing. Muneeb Hassan, Jalal Atassi,
ing. Lazhar Maamri.
Redakce:
Blatská 1491,
198 00 Praha 9 - Kyje
Tel.: 281 918 876
fax: 281 917 414
e-mail: praha@muslim.cz
Registrace: MK ČR E 11633

